

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

4 V. alii præter Christum Baptismo Ioannis baptizari debuerint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Super illud
Mar. i. Pre-
dicans ba-
ptism peni-
tent. tom 9.

dicens. Ille vos baptizabit in Spiritu sancto. Vel potest dici quod predicabat baptismum penitentia, id est, inducentem ad penitentiam: quia quidem penitentia ducit homines in remissionem peccatorum. Vel potest dici quod per baptismum Christi (ut Hieronymus dicit) gratia datur, quia peccata gratis dimittuntur: quod autem consummatur per sponsum, initiatur per paronymum, scilicet Ioannem. Vnde dicitur, quod baptizabat, & predicabat baptismum penitentia in remissionem peccatorum: non ideo, quia hoc ipse perficeret, sed quia preparando, ad hoc homines disponebat.

Ad secundum dicendum, quod illa confessio peccatorum, non fiebat ad remissionem peccatorum statim per baptismum Ioannis exhibendam, sed consequendam per penitentiam consequentem, & per baptismum Christi, ad quem penitentia illa preparabat.

Ad tertium dicendum, quod circumcisio instituta erat ad remedium originalis peccati. Sed baptismus Ioannis ad hoc non erat institutus, sed solum erat preparatorius ad baptismum Christi: ut dictum est. Sacramenta autem ex vi institutionis, suum habent effectum.

COMMENTARIUS.

IN corpore articuli nihil occurrit explicandum, quia tam assertio negatiua D. Tho. quae posita etiam erat in articulo precedenti, quam ratio, seu congruentia, quam adiungit, satis in ipso contextu perspicua sunt, de re vero ipsa disputabimus statim disputatio. 25. Sect. 2.

Baptismus
Ioannis cur
baptismus
penitentia
dicitur.

In solutione ad primum, explicat D. Tho. locum Marci. i. Fuit in deserto Ioannes baptizans, & predicans baptismum penitentia in remissionem peccatorum. Quia in eo obscurum esse videtur, quo modo Ioannes dicitur baptizasse in remissionem peccatorum, cum per baptismum eius gratia non daretur, per quam peccata remittuntur. Et ideo est prima expositio in illis verbis non vnum, sed duo baptismata indicari. Aliud, n. est baptizare, aliud baptismum predicare. Ioannes ergo vnum baptismum dabat, & aliud predicabat, non ergo baptismus à Ioanne datus, sed predicatus dicitur esse in remissionem peccatorum, dabat. n. baptismum suum, predicabat autem baptismum Christi, qui dicitur dari in remissionem peccatorum. Quae expositio confirmari potest testimonio eiusdem Ioannis Baptista, sic loquentis apud Ioannem, ca. 1. Ego baptizo in aqua, medius autem vestrum stetit, quem vos nescitis, ipse est, qui post me venturus est, qui ante me factus est, & infra. Qui misit me baptizare in aqua, ille mihi dixit, super quem videritis Spiritum descendentem, & manentem super eum, hic est qui baptizat in Spiritu Sancto. Ecce duplex baptisma, aliud datum à Ioanne, aliud predicatum. Et hanc expositionem attigit Gregor. homil. 20. super Euangelia, Beda super Marcum, nec videtur valde dissimilis expositio Hieronymi in Marcum dicentis. Quod consummatur per sponsum, initiatur per paronymum. Dicitur enim Ioannes preparasse, & disposuisse homines ad baptismum Christi: tum baptizando: tum perfectiorem Christi baptismum predicando. Hae vero expositio non videtur probanda, nam certum est, ipsummet baptismum Ioannis dici in Scriptura baptismum penitentiae, ut constat ex verbis Pauli Actuum decimo nono: Ioannes baptizauit baptismum penitentiae populum. Cum ergo dicitur Ioannes predicasse baptismum penitentiae, non est sensus predicasse baptismum Christi, sed suum, prius enim quam illum daret, oportebat predicando homines ad eum suscipiendum inuitare. Vnde Matthae. cap. 3. Venit, inquit, Ioannes predicans, & dicens, penitentiam agite. Lucas vero capit. 3. addit. Venit predicans baptismum penitentiae. Vnde Ambrosius, alius, inquit, fuit baptismus penitentiae, aliud vero gratia est. Secunda erga expositio, & facilis est, Ioannem

prædicasse penitentiam, & baptismum penitentiae in remissionem peccatorum, non ut hæc per ipsum baptismum obtineretur: sed per penitentiam, in cuius quali testimonium baptismus ille dabatur, & ideo dictus est baptismus penitentiae. Et hanc expositionem magis videtur probare D. Thom. hic, & Caiet. & ad illam magis accommodat verba Hieronymi, supra citata. Quia enim Ioannes prædicatione & baptismo suo inuitabat homines ad penitentiam, & remissionem peccatorum, quæ per Christum consummantur, ideo dicit Hieronymus, initiari per Ioannem, quod consummatur per Christum.

In solutione ad secundum insinuat D. Tho. confessionem illam peccatorum, quam faciebant Iudæi ad Ioannis baptismum accedentes, fuisse propriam, & vocalem manifestationem peccatorum, quæ vnusquisque commiserat. Et quidem, quod fuerit actio distincta à susceptione illius baptismi, dubitari non potest, quidquid Caietan. super Euan. dicit, quia verba Euangelistarum sunt satis aperta. Quod verò illa non tantum fuerit confessio peccatorum in genere, (ut quidam putant) sed in specie (ut hic D. Thom. insinuat) sententia est Basil. libr. 1. de baptis. part. 2. aliquantulum à principio & in regulis breuioribus regula. 288. & Chrysostom. hom. 3. imperfecti, & Tertul. libr. de baptis. cap. 20. quem sequitur Iansenius. cap. 13. concordia, & Canis. libr. 1. de corrupte. ver. Dei, capit. 8. quia aliud est, se agnoscere peccatorem, quod omnes homines habent, aliud peccata sua confiteri, quod difficilius est. Illa verò confessio nec Sacramentalis erat, ut per se notum est, nec à Ioanne exigebatur, sed vel ex quodam seruiore verè penitentis animi, vel ex quadam consuetudine, quæ in illa lege erat huiusmodi confessiones faciendi, proficiscebatur, ut latè ac benè explicat Iansenius supra.

In sol. ad tertium significat D. Thom. circumcisionem ex vi suæ institutionis habuisse effectum remittendi originale peccatum. Dicit enim fuisse institutam in remedium originalis peccati, & subdit Sacramenta habere effectum ex vi suæ institutionis. Sed hæc intelligenda sunt accommodatè, iuxta ea quæ D. Thom. in proprio loco de Circumcisione docet. Non enim fuit Circumcisio propria causa gratiæ, sed signum, & conditio, ad cuius præsentiam Deus gratiam conferebat, peccatumque originale remittebat, non ex virtute ipsius Circumcisionis, neque ex speciali, ac propria ratione institutionis eius, sed ex providentia, ac promissione Diuina, quæ propter Christum venturum, statuit iustificare infantes, cum primum ritu aliquo religioso Deo consecrarentur. Sed de hoc latius in sequenti tomo.

ARTICVLVS IV.

Utrum alij præter Christum, baptismo Ioannis baptizari debuerint.

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod baptismus Ioannis solus Christus debuerit baptizari. Quia sicut dictum est, ad hoc Ioannes baptizauit, ut Christus baptizaretur: sicut Augustinus dicit super Ioannem. Sed quod est proprium Christo, non debet aliis conuenire. Ergo nulli alij debuerunt illo baptismis baptizari.

2. Præterea, Quicumque baptizatur, aut accipit aliquid à baptismo, aut baptismo aliquid confert. Sed à baptismo Ioannis nullus aliquid accipere poterat, (quia in eo gratia conferebatur, ut dictum est) nec aliquis baptismo aliquid conferre poterat, nisi Christus, qui tactu mundi sima suæ carnis aquas sanctificauit. Ergo videtur, quod solus Christus baptismis Ioannis debuerit baptizari.

3. Præter-

Articuli
Tracta. 13.
in Ioan. in-
ter primi &
mediu. to. 9.

3. Præterea. Si alij illo baptismo baptizabantur, hoc non erat nisi ut prepararentur ad baptismum Christi: & sic conueniens videbatur, quod sicut baptismus Christi omnibus conueniens fertur, & magnis, & paruis, & Gentilibus, & Iudeis, ita etiam & baptismus Ioannis conferretur. Sed non legitur quod ab eo pueri baptizarentur, nec etiam Gentiles: di. itur enim Mar. 1. quod egrediebantur ad illum Israelite vniuersi, & baptizabantur ab illo. Ergo videtur, quod solus Christus à Ioanne debuerit baptizari.

Sed contra est quod dicitur Luc. 3. Factum est, cum baptizaretur omnis populus, & Iesus baptizatus, & orante aperti sunt cæli.

Respondeo dicendum, quod duplici de causa oportuit alios à Christo baptizari baptismio Ioannis. Primo quidem: (vt Aug. dicit super Ioan.) quia si solus Christus baptismio Ioannis baptizatus esset, non deesset, qui dicerent baptismum Ioannis, quo Christus est baptizatus, digniorem esse baptismio Christi, quo alij baptizantur. Secundo, quia oportebat per baptismum Ioannis alios ad baptismum Christi preparari: sicut dictum est.

Ad primum ergo dicendum, quod non propter hoc solum fuit Ioannis baptismus institutus, vt Christus baptizaretur, sed etiam propter alias causas, vt dictum est. Et tamen si ad hoc solum esset institutus, vt Christus eo baptizaretur, oportebat prædictum inconueniens vitari, aliis hoc baptismio baptizatis.

Ad secundum dicendum, quod alij qui ad baptismum Ioannis accedebant, non poterant quidem baptismio aliquid conferre, nec tamen à baptismio gratiam accipiebant, sed solum penitentia signum.

Ad tertium dicendum, quod quia ille baptismus erat penitentia, quæ pueris non conuenit, ideo baptismio illo pueri non baptizabantur. Conferre autem Gentibus viam salutis, soli Christo reseruabatur, qui est expectatio Gentium, vt dicitur Gen. pen. Sed & ipse Christus apostolus inhiuit Gentilibus Euangelium prædicare, ante passionem; & resurrectionem: unde multo minus conueniebat per Ioannem Gentiles ad baptismum admitti.

COMMENTARIUS.

Questio huius articuli est facillima, & nulla indiget expositione, nec ferè habet dubitandi rationem. Nam cum ille esset baptismus penitentia, & ad hoc præcipue daretur, vt omnes ad illam excitarentur, & ad baptismum Christi prepararentur, perspicuum est, debuisse generatim omnibus hominibus conferri. Hinc vero colligit D. Thom. in solut. ad. 3. baptismum illum non esse datum infantibus, qui non sunt capaces penitentia, in cuius significationem, vel excitationem baptismus ille dabatur. Baptismus enim Christi, quia virtute sua prodesse potest, datur infantibus: ille autem baptismus, cum per se non prodesset, & alioqui non posset excitare infantes ad penitentiam, non erat cui ipsi tribueretur. Quod non obscure colligitur ex Matth. & Lucæ 3. vbij, qui baptizabantur à Ioanne, dicuntur confiteri peccata sua, & corripi à Ioanne, & similia, quæ non nisi in adultos conueniunt. Addit denique D. Thom. baptismum illum non fuisse datum Gentilibus, quod ex eisdem Euangelistis, & ex Marco, & Ioanne haud obscure colligitur. Nam ratio D. Tho. est optima. Et ante Christi prædicationem non expediebat viam salutis publicè gentibus prædicari. Vnde Luc. 1. inquit Zacharias ad Ioannem. Tu puer propheta Altissimi vocaberis, præbis enim ante faciem Domini parare vias eius, ad dandam scientiam salutis plebi eius: non ergo missus est ad prædicandum gentibus, sed Iudeis tantum: Ioannes autem illos solos baptizabat, quibus baptismum, & penitentiam prædicabat. Denique ad munus præcursoris ita fieri oportebat, quia magnum fuisset Iudeis scandalum, si

Fr. Suarez. Tom. 2.

Ioannes ad baptismum suum homines gentiles, & incircumcisos vocaret.

ARTICVLVS V.

Utrum baptismus Ioannis debuerit cessare Christo baptizato.

Quintum sic proceditur. Videtur, quod baptismus Ioannis cessare debuerit, postquam Christus fuit baptizatus. Dicitur enim Ioan. 1. vt manifestetur in Israel, propterea veni in aqua baptizans, sed Christo baptizato sufficienter fuit manifestatus, tum per testimonium Ioannis, tum per deusum columbe, tum etiam testimonio paterna vocis. Ergo videtur, quod debuerit postea baptismus Ioannis durare.

2. Præterea Aug. dicit super Ioan. Baptizatus est Christus, & cessauit Ioannis baptismus. Ergo videtur, quod Ioannes post Christum baptizatum, non debuerit baptizare.

3. Præterea, Baptismus Ioannis erat preparatorius ad baptismum Christi. Sed baptismus Christi in episcopatum Christo baptizato, quia tactu suæ mundissima carnis vim regenerationis contulit aquis, vt Beda dicit. Ergo videtur, quod baptismus Ioannis cessauerit Christo baptizato.

Sed contra est, quod dicitur Ioan. 3. quod venit Iesus in Iudæam terram, & baptizabat, erat autem & Ioannes baptizans. Sed Christus non baptizauit, nisi postquam fuit baptizatus. Ergo videtur, quod postquam Christus fuit baptizatus, adhuc Ioannes baptizabat.

Respondeo dicendum, quod baptismus Ioannis cessare non debuit Christo baptizato. Primo quidem, quia (vt Chrys. dicit) si cessasset Ioannes baptizare, Christus baptizato, existeret mare, quod zelo, vel ira hoc faceret. Secundo, quia si cessasset à baptizando, Christo baptizante, discipulos suos in maiorem zelum immisisset. Tertio, quia persistens in baptizando, suos auditores mittebat ad Christum. Quarto, quia (vt Beda dicit) adhuc permanebat umbra veteris legis: nec debuit præcurator cessare, donec veritas manifestaretur.

Ad primum ergo dicendum, quod nondum Christus erat plene manifestatus eo baptizato: & ideo adhuc necessarium erat, quod Ioannes baptizaret.

Ad secundum dicendum, quod baptizato Christo cessauit baptismus Ioannis: non tamen statim, sed eo incarcerato. Vnde Chrys. dicit super Ioannem. Estimo propter hoc permissam esse mortem Ioannis, & eo sublato de medio, Christum maxime prædicare cepisse, vt omnis multitudinis affectio ad Christum transiret, & non ultra his qua de utroque erant, sententiis scinderetur.

Ad tertium dicendum, quod baptismus Ioannis preparatorius erat, non solum ad hoc, quod Christus baptizaretur, sed etiam ad hoc quod alij ad Christi baptismum accederent. Quod nondum fuit impletum Christo baptizato.

COMMENTARIUS.

In hoc articulo explicatur tempus quo durauit Ioannis baptismus, & in corpore articuli solum dicit D. Th. durasse post Christi baptismum. Quod rectè colligit ex Ioan. 3. vbij dicitur. Post hæc venit Iesus, & discipuli eius in Iudæam terram, & illic demorabatur cum eis, & baptizabat. Erat autem & Ioannes baptizans in Aenon, iuxta Salim: & c. 4. in initio. Vt ergo cognouit Iesus, quia audierunt Pharisei, quod Iesus plures discipulos faceret, & baptizaret, quam Ioannes, & c. certum est autem, Christum non habuisse discipulos, nec baptizasse per illos donec baptizatus fuit à Ioanne. Durauit ergo baptismus Ioannis aliquo tempore, postquam baptizatus est Christus. In sol. verò ad 2. addit Diuus Thomas, durasse usque ad incarcerationem Ioannis, quod

V 2 non